પ્રાથમિક શાળાના

બાળવર્ગ માટે

આપોઆપ બુદ્ધિ ખીલવવાનું શ્રેષ્ઠ સાધન.

મુખગણિતશિક્ષક.

ભાગ ૧ લો.

રચનાર-છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર—સુરત.

સોલએજંટ.

બુકસેલર-લલ્લુભાઈ નારણદાસ.
લીમડાચોક-સુરત

કિંમત રૂ. ૦-૧-૦

સને ૧૯૧૩ના નવાં ધોરણ મુજબ.

બાળવર્ગના

મુખગણિત શિક્ષક.

સચિત્ર અંક શિક્ષણ સાથે.

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર—સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કવાનું ઠેકાણું—શાહપોર-સુરત.

આવૃત્તિ ૨ જી પ્રત ૧૧૦૦

છાપનાર—પ્રભુશંકર નરભેરામ વ્યાસ.

છાપવાનું ઠેકાણું—શા. ખુબચંદ અમીચંદના ધી સુરત

"જૈન" એન્જીન પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ ખપાટીયા ચકલા-સુરત.

સંવત ૧૯૭૨, સને ૧૯૧૬

કિંમત. રૂ. ૦-૧-૦

[૨] પહેલા ધોરણનો "મુખગણિત શિક્ષક" સવા આનો.

અભિપ્રાયો.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા વિષે

શ્રીયુત ભાઇચંદ પુંજાદાસ શાહ
મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વગેરેના કર્તા.
સાદરા તાલુકા સ્કૂલના હેડમાસ્તર સાહેબ.

પોતાના તા ૧૫-૭-૧૫ના પત્રમા લખે છે કે —

" ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ પુસ્તક સાધનરૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે. શિક્ષકને નોધ કાઢવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની મદદ વિના ભૂગોળનુ જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે એકંદરે આપનો પ્રયાસ જનસમુહને ઘણો આદરણીય અને ઉપયોગી થઇ પડવાનો છે "

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજંટ ટુ ધ ગવર્નર સાહેબ બહાદુરે એજન્સિની સર્વ સ્કૂલોમાં લાયબ્રેરી માટે સુરત જિલ્લાનો અને સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો "ભૂગોળશિક્ષક" મંજુર કર્યા છે.

ઉપોદ્ઘાત.

બાળવર્ગમાં બીજા ધોરણોની પેઠે ખાસ મુખ્યગણિતનો વિષય અભ્યાસક્રમમાં ઠરાવેલો નથી તોપણ એ વિષયનો પ્રાથમિક પાયો આ વર્ગમાં સુવ્યવસ્થિત રચાય તો ધોરણોમાં એ વિષય શિક્ષક સરળતાથી ચલાવી શકે અને શિષ્યોની શકિત પ્રથમથીજ કસાએલી હોવાથી તેઓ પણ સારી રીતે ગ્રહણ કરી શકે, આ હેતુસર બાળ-વર્ગનો પહેલો વિષય પદ્ધતિસર શીખવવાને આ પોથીમાં નીચેના વિષયોનો સમાવેશ કરવામા આવ્યો છે

પ્રથમ અંકોના મૂળ ભાગો આપ્યા છે, તે દડો, ગોળો, પૈસો, કડી, પેન્શીલ, લાકડી વગેરે જાણીતા પદાર્થનું રૂપરેખા ડ્રોઈંગ જમીનપર ધૂળમા કે રેતીવાળી લાકડાની પાટીપર પ્રથમ આંગળી ફેરવાવીને, અને પછી સળી, કડી, મણકા વગેરેની ગોઠવણી શીખવીને પાટીઆપર ચાક વડે અને સ્લેટપર પેનવડે કઢાવવું એટલું પાકું થયા પછી મૂળ ભાગો જોડાવીને અનુક્રમે અંકો રચાવવા, અને શુદ્ધ મરોડથી મૂળ ભાગોની પેઠે લખાવવા, અને તેનું નામ આપવું આ રીતે એકથી દશ સુધીના અંકો શીખવ્યા હશે તો થોડા વખતમા બાળકોને તેનું જ્ઞાન સારૂં થઇ જશે અને આગળ ઝપાટાબંધ વધી શકશે.

આ પ્રમાણે આ પોથીમાં લખોટાયત્ર વડે અંકવિચાર; પછી ક્રમે ક્રમે ૧થી ૫ સુધીના અંકોનો અંક વિચાર, દશ સુધીના અંક, દશકાના કોઠા, ૧૦૦સુધીની સંખ્યા, ૧૦૦થી ૧ સુધીના ઉતરતા ક્રમની સંખ્યા; ચઢતા અથવા સવળા અને ઉતરતા અથવા અવળા ક્રમમાં ૧૦૦ સુધીની બેકી અને એકી સંખ્યાઓ, ૧થી ૧૦ સુધીની સંખ્યામાં ૧, ૨,

[૪] પહેલા ધોરણનો "મુખગણિત શિક્ષક" સવા આનો.

૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૦ ઉમેરવાના તથા બાદ કરવાના કોઠા, ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯, ૧૦માંથી ૧૦ સુધી ઉમેરવાના તથા બાદ કરવાના કોઠા; અને ૧થી ૧૦ સુધી ગુણવાના કોઠા. આટલી બાબતનું વિવેચન કીધું છે

પદાર્થો વડે ૧૦ સુધીની સંખ્યાના સરવાળા તથા બાદબાકી આ વર્ગમાં ચલાવવાનાં છે, તેનું જ્ઞાન દઢ થયા પછી ૧૦૦ સુધીની સંખ્યામાં ૧૦ સુધીની સંખ્યા ઉમેરવા બાદ કરવાનું જ્ઞાન આપવું સરળ થઇ પડશે એજ.

તા૦ ૧૪-૭-૧૪ } લિ૦ સેવક,
શાહપોર-સુરત } છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

રા. બા. કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રીવેદી બી એ.

પ્રેરા ટ્રે કોલેજના માજિ પ્રિન્સિપાલ સાહેબ

પોતાના તા ૨૨-૬-૧૫ ના પત્રમા લખે છે કે—

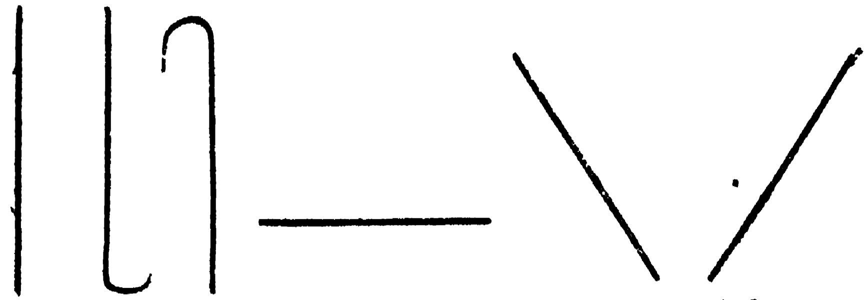
"તમોએ મોકલેલુ સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો "ભૂગોળ શિક્ષક" નામનુ પુસ્તક જોઇ ગયો છું સુરત શહેરની ભૂગોળ શિખવવામાં શિક્ષકોને તે ઉપયોગી થઇ પડશે."

રા. રા. ચુનીલાલ ઘેલાભાઈ શાહ

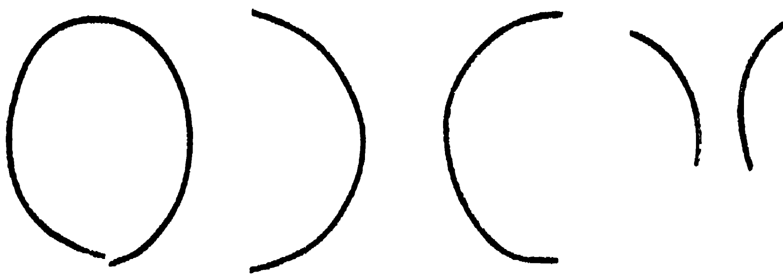
સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલના હેડમાસ્તર સાહેબ

પોતાના પત્રમા લખે છે કે—તમારી ભૂગોળની ચોપડી (સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના 'ભૂગોળ શિક્ષક') માં શહેરની જાણવાજોગ વિગતો અને સ્થળોનો સારો સંગ્રહ કરવામા આવ્યો છે, પરીક્ષા વખછે તમારી ચોપડી વિદ્યાર્થીઓને ઘણી ઉપયોગી થઇ પડશે."

અંકના ભાગો.

(ઉ.લી.) (કાનો) (લાકડી) (આડી લીટી) (ત્રાંસી લીટી)

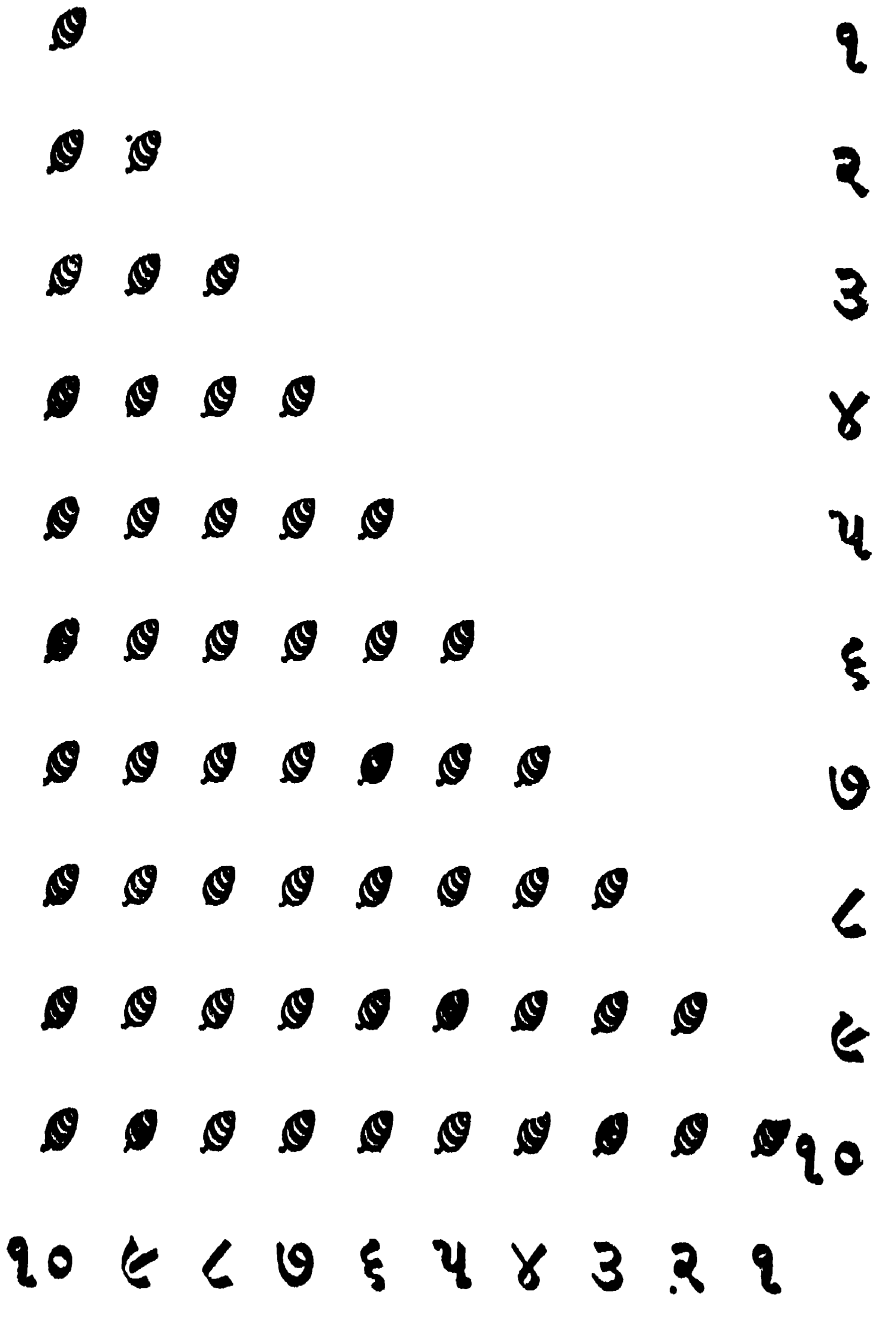
(ગોળ) (જમણો અર્ધગોળ) (ડાબો અર્ધગોળ) (જમણો પા ગોળ) (ડાબો પા ગોળ)

નીચેથી મીડાવાળો જમણો અર્ધગોળ	નીચેથી મીડાવાળો ડાબો અર્ધગોળ	ઉપરથી મીડાવાળો જમણો અર્ધગોળ	ઉપરથી મીડાવાળો ડાબો અર્ધગોળ	નીચેથી મીડાવાળી જમણી ત્રાંસી લીટી

સૂચના—અંક તથા મૂળાક્ષર લખતા શીખવતા પહેલાં કડીઓના ઉપર મુજબના આકારો બાળકો પાસે કઢાવવા, ત્યારપછી એ આકારો જોડાવીને અંક અને મૂળાક્ષર લખતા શીખવવા.

લખોટાયંત્ર વડે અંક વિચાર.

*અંક વિચાર.

મનોયત્ન ૧.

(૧)

૧) તારે મોં કેટલાં છે ?
૨) તારે નાક કેટલાં છે ?
૩) તારે પેટ કેટલાં છે ?
૪) તારે માથાં કેટલાં છે ?
૫) તારે જીભ કેટલી છે ?
૬) એક તાળી પાડો.
૭) એક હાથ ઉંચો કરો.
૮) તમે મને એક પેન આપો.
૯) એક કોડી લો.
૧૦) એક લીટો પાડો.
૧૧) એક છોકરાને ઉભો કરો.
૧૨) એક ટોપી લાવો.
૧૩) એક બારી બંધ કરો.
૧૪) એક સ્લેટ લાવો.
૧૫) એક આંગળી ઉંચી કરો.
૧૬) એક ચોપડી આપો.
૧૭) તારી પાસે એક પાઈ છે તે ખોવાઈ જાય તો શું રહે ?

મનોયત્ન ૨.

(૨)

૧) મારી પાસે આ એક પૈસો છે તેમાં બીજો એક પૈસો ઉમેરૂં તો કેટલા થાય ?

૨) એક પેન તારી પાસે છે તને એક બીજી પેન આપું તો તારી પાસે કેટલી પેન થાય ?

૩) તારે હાથ કેટલા છે ? તારે પગ કેટલા છે ?

૪) તારે આંખો કેટલી છે ? તારે કાન કેટલા છે ?

૫) બે તાળી પાડો. બે હાથ ઉંચા કરો.

૬) બે કોડી આપો. બે પેન લાવો.

૭) બે છોકરાને ઉભા કરો. બે ચોપડી લાવો.

---

* ભાન થયા પછી તે લખાવવો.

૮) બે બારી ઉઘાડો.

૯) બે બારી બંધ છે તેમાની એક ઉઘાડો.

૧૦) બે પેનમાંથી એક પેન ખોવાઇ ગઈ તો હવે કેટલી રહી ?

૧૧) બે બોરમાંથી એક બોર ખાઈ જાઉં તો કેટલા રહે ?

૧૨) બે પાઈમાથી એક પાઈના ચણા લઉ તો કેટલી રહે ?

૧૩) તારી પાસે બે કોડી છે તેમાથી એક મને આપે તો તારી પાસે કેટલી કોડી રહે ?

૧૪) બેમાથી એક લઇએ તો કેટલા રહે ?

૧૫) એક પાઈમા એક પાઈ ઉમેરીએ તો કેટલી થાય ?

૧૬) બે પાઈ હતી તેના ચણા લીધા તો શુ રહ્યુ ?

મનોયત્ન ૩.

(૩)

૧) બે પાઈમાં એક પાઈ નાખુ તો કેટલી થાય ?

૨) ત્રણ છોકરાને ઉભા કરો ત્રણ તાળી પાડો

૩) ત્રણ છોકરાના માથા કેટલા ?

૪) એક સવાકાની પાઈ કેટલી ?

૫) એક આંગળીના વેઢા [કડકા] કેટલા ?

૬) ત્રણ બોર આપો. ત્રણ કોડી લો.

૭) ત્રણ આંગળી ઉંચી કરો. ત્રણ મણકા લાવો.

૮) બે બોરમાં કેટલા નાખીએ તો ત્રણ થાય ?

૯) ત્રણ બોરમાથી એક ખાઈ જાઉં તો કેટલા રહે ?

૧૦) સવાકામાંથી એક પાઈ ફકીરને આપી તો કેટલી રહી ?

૧૧) એક પાઈ તારી પાસે છે અને બીજી બે પાઈ હુ તને આપુ તો તારી પાસે કેટલી પાઈ થાય ?

૧૨) ત્રણ પેનમાથી બે પેન મને આપે તો તારી પાસે કેટલી પેન રહે ?

૧૩) ત્રણ પાઇમાથી બે પાઈના ચણા મંગાવુ તો કેટલી રહે?

૧૪) ત્રણ કોડીમાથી એક કોડી આપી દઉ તો કેટલી રહે?

૧૫) બે પાઈ કરતાં ત્રણ પાઇ કેટલી વધારે ?

૧૬) ત્રણ કોડી ગણો

૧૭) એકથી ત્રણ સુધી બોલી જાઓ

૧૮) ત્રણથી એક સુધી બોલો

૧૯) તારી પાસે ત્રણ લખોટા છે તે તુ મને આપે તો તારી પાસે કેટલા રહે ?

મનોયત્ન ૪

(૪)

૧) ત્રણ લખોટામા એક નાખીએ તો કેટલા થાય ?
૨) ત્રણમા એક ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
૩) એક બકરીના પગ કેટલા ?
૪) ચાર પગ કોને કોને હોય ?
૫) બે માણસના હાથ કેટલા ? પગ કેટલા ?
૬) એક કુતરાના પગ કેટલા ?
૭) એક ખુરસીના પગ કેટલા ?
૮) ચાર તાળી પાડો ચાર મણકા લાવો
૯) ચાર છોકરાને ઉભા કરો
૧૦) ચાર પાઈમાંથી એક પાઈ ખોવાઈ ગઇ કેટલી રહી ?

૧૧) બકરીનો એક પગ ભાગેલો છે તો આખા કેટલા?

૧૨) ચાર લખોટામાંથી મગનને બે આપી દઉ તો કેટલા રહે?

૧૩) ચાર પાઈમાથી બે પાઈના બોર લઉ તો કેટલી રહે?

૧૪) ચાર બોરમાથી બે ખાઈ જાઉ તો કેટલા રહે?

૧૫) બેમાં કેટલા નાખીએ તો ચાર થાય?

૧૬) ચારમાથી કેટલા લઈએ તો ત્રણ રહે?

૧૭) ત્રણથી ચાર કેટલા વધારે?

૧૮) એકમાં ત્રણ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય?

૧૯) એકથી ચાર સુધી બોલી જાઓ.

૨૦) ચારથી એક સુધી બોલો

૨૧) એક ખુરસીના ચાર પગ ભાગી ગયા તો આખા કેટલા રહ્યા?

મનોયત્ન ૫.

(૫)

૧) ચાર કોડીમા એક કોડી ઉમેરૂ તો કેટલી થાય?

૨) ચાર કોડીમા કેટલી ઉમેરીએ તો પાંચ થાય?

૩) ત્રણ પૈસામા બે પૈસા ઉમેરૂં તો કેટલા થાય?

૪) તારે એક હાથે આગળા કેટલાં છે?

૫) પાચ તાળી પાડો. પાચ લખોટા આપો.

૬) પાચ લીટા કાઢો.

૭) પાચ માણસના મોં કેટલા? નાક કેટલાં? પેટ કેટલાં? જીભ કેટલી? માથાં કેટલા?

૮) જુઓ ટેબલપર કેટલા લખોટા છે?

૯) પાંચ લખોટામાંથી એક ગબડી ગયો તો કેટલા રહ્યા ?

૧૦) પાચ બોરમાંથી એક બોર ખાઈ જાય તો કેટલા રહે?

૧૧) ચારમાં કેટલા ઉમેરીએ તો પાંચ થાય ?

૧૨) પાંચ પાઈમાથી બે પાઇના ચણા લે તો કેટલી રહે ?

૧૩) પાંચ પાઈમાંથી ત્રણ પાઇના બોર લઉં તો કેટલી રહે?

૧૪) પાંચ પાઈ હતી તેમાંથી બે પાઈ રહી ત્યારે કેટલી વપરાઈ

૧૫) બે લખોટામાં ત્રણ લખોટા નાખીએ તો કેટલા થાય ?

૧૬) એક પાઈ મારી પાસે છે બીજી ચાર પાઇ મને મળા તો કેટલી થઇ ?

૧૭) એકમા કેટલા ઉમેરીએ તો પાંચ થાય ?

૧૮) પાંચમાંથી કેટલા લઇએ તો ચાર રહે ?

૨૦ પાંચ લખોટામાથી ત્રણ આપી દઉ તો કેટલા રહે ?

૨૧) ચાર કરતાં પાંચ કેટલા વધારે ?

૨૨) એકથી પાંચ સુધી બોલી જાઓ

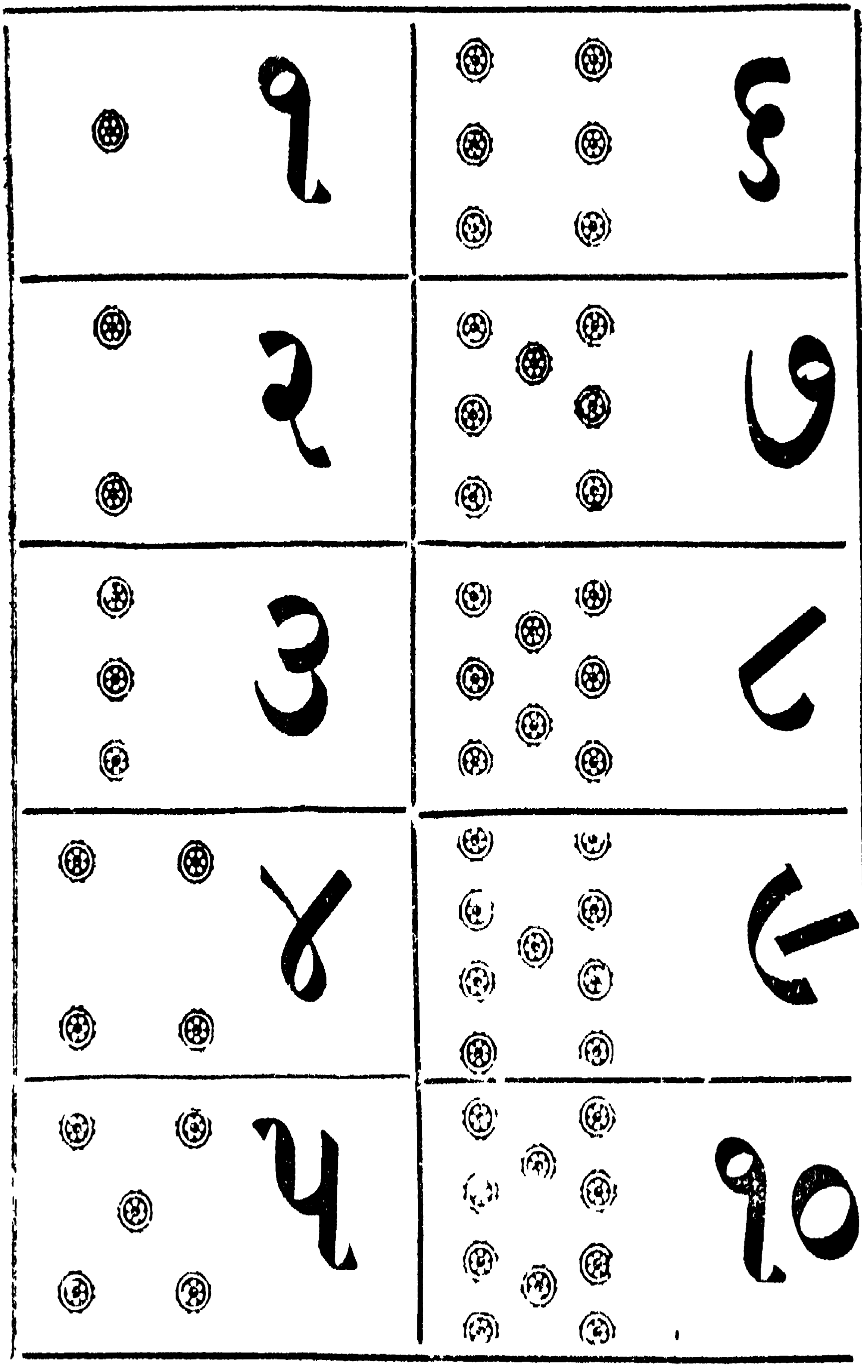
૨૩) પાંચથી એક સુધી બોલો.

૨૪) એકથી પાચ સુધી આંગળાં ગણો.

૨૫) તારી પાસે પાંચ બોરીઆ હતા તે બધાં ખોવાઈ ગયા તો કેટલાં રહ્યાં ?

સૂચના—ઉપર મુજબ પ્રત્યક્ષ વસ્તુઓથી ૬, ૭, ૮, ૯ અને ૧૦ ને માટે સવાલો પૂછી અંકનો વિચાર ઠસાવ્યા પછી કોડીઓ, મણકા, ચિચોડા અને કડીઓ વગેરેથી અંકોના રૂપ (આકાર) ગોઠવતા શીખવવા ગોઠવતા આવડયા પછી અંક સ્લેટપર કાઢતા શીખવવા.

અંક.

૧ + ૧=૧૧	૨ + ૧=૨૧	૩ + ૧=૩૧	૪ + ૧=૪૧
૧ + ૨=૧૨	૨ + ૨=૨૨	૩ + ૨=૩૨	૪ + ૨=૪૨
૧ + ૩=૧૩	૨ + ૩=૨૩	૩ + ૩=૩૩	૪ + ૩=૪૩
૧ + ૪=૧૪	૨ + ૪=૨૪	૩ + ૪=૩૪	૪ + ૪=૪૪
૧ + ૫=૧૫	૨ + ૫=૨૫	૩ + ૫=૩૫	૪ + ૫=૪૫
૧ + ૬=૧૬	૨ + ૬=૨૬	૩ + ૬=૩૬	૪ + ૬=૪૬
૧ + ૭=૧૭	૨ + ૭=૨૭	૩ + ૭=૩૭	૪ + ૭=૪૭
૧ + ૮=૧૮	૨ + ૮=૨૮	૩ + ૮=૩૮	૪ + ૮=૪૮
૧ + ૯=૧૯	૨ + ૯=૨૯	૩ + ૯=૩૯	૪ + ૯=૪૯
૨ + ૦=૨૦	૩ + ૦=૩૦	૪ + ૦=૪૦	૫ + ૦=૫૦

૫ + ૧ = ૫૧	૬ + ૧ = ૬૧	૭ + ૧ = ૭૧
૫ + ૨ = ૫૨	૬ + ૨ = ૬૨	૭ + ૨ = ૭૨
૫ + ૩ = ૫૩	૬ + ૩ = ૬૩	૭ + ૩ = ૭૩
૫ + ૪ = ૫૪	૬ + ૪ = ૬૪	૭ + ૪ = ૭૪
૫ + ૫ = ૫૫	૬ + ૫ = ૬૫	૭ + ૫ = ૭૫
૫ + ૬ = ૫૬	૬ + ૬ = ૬૬	૭ + ૬ = ૭૬
૫ + ૭ = ૫૭	૬ + ૭ = ૬૭	૭ + ૭ = ૭૭
૫ + ૮ = ૫૮	૬ + ૮ = ૬૮	૭ + ૮ = ૭૮
૫ + ૯ = ૫૯	૬ + ૯ = ૬૯	૭ + ૯ = ૭૯
૬ + ૦ = ૬૦	૭ + ૦ = ૭૦	૮ + ૦ = ૮૦

૮ + ૧ = ૮૧	૯ + ૧ = ૯૧	*૧૧=૧ દશક ને ૧
૮ + ૨ = ૮૨	૯ + ૨ = ૯૨	૧૨=૧ દશક ને ૨
૮ + ૩ = ૮૩	૯ + ૩ = ૯૩	૧૩=૧ દશક ને ૩
૮ + ૪ = ૮૪	૯ + ૪ = ૯૪	૧૪=૧ દશક ને ૪
૮ + ૫ = ૮૫	૯ + ૫ = ૯૫	૧૫=૧ દશક ને ૫
૮ + ૬ = ૮૬	૯ + ૬ = ૯૬	૧૬=૧ દશક ને ૬
૮ + ૭ = ૮૭	૯ + ૭ = ૯૭	૧૭=૧ દશક ને ૭
૮ + ૮ = ૮૮	૯ + ૮ = ૯૮	૧૮=૧ દશક ને ૮
૮ + ૯ = ૮૯	૯ + ૯ = ૯૯	૧૯=૧ દશક ને ૯
૯ + ૦ = ૯૦	૧૦ + ૦ = ૧૦૦	૨૦=૨ દશક ને ૦

દશકનો કોઠો.

એક દશક ને એક એકમ અગિયાર: એક દશક ને બે એકમ બાર.

* આ કોઠા મુજબ દશકના બીજા બધા કોઠા સમજાવવા ને લખાવવા.

આંક (એકડે એકથી સો.)

૧	૧૧	૨૧	૩૧	૪૧
૨	૧૨	૨૨	૩૨	૪૨
૩	૧૩	૨૩	૩૩	૪૩
૪	૧૪	૨૪	૩૪	૪૪
૫	૧૫	૨૫	૩૫	૪૫
૬	૧૬	૨૬	૩૬	૪૬
૭	૧૭	૨૭	૩૭	૪૭
૮	૧૮	૨૮	૩૮	૪૮
૯	૧૯	૨૯	૩૯	૪૯
૧૦	૨૦	૩૦	૪૦	૫૦

ઈશ્વરનું ભજન તથા કસરત દરરોજ કરવાં.

૫૧	૬૧	૭૧	૮૧	૯૧
૫૨	૬૨	૭૨	૮૨	૯૨
૫૩	૬૩	૭૩	૮૩	૯૩
૫૪	૬૪	૭૪	૮૪	૯૪
૫૫	૬૫	૭૫	૮૫	૯૫
૫૬	૬૬	૭૬	૮૬	૯૬
૫૭	૬૭	૭૭	૮૭	૯૭
૫૮	૬૮	૭૮	૮૮	૯૮
૫૯	૬૯	૭૯	૮૯	૯૯
૬૦	૭૦	૮૦	૯૦	૧૦૦

સૂચના—એકમાં એક ઉમેરવાથી સો સુધી સંખ્યા બને છે એ વાત પ્રત્યક્ષ વસ્તુઓથી દસાવ્યા પછી એક ને એક બે, બે ને એક ત્રણ, એ પ્રમાણે સો સુધી ગણાવવા તથા બોલાવવા પછી લખાવવા.

ઉતરતા આંક (અવળા આંક) ૧૦૦ થી ૧.

સૂચના:—૧૦૦માથી એકેક બાદ કરાવીને આ આંક શીખવવો

૧૦૦	૯૦	૮૦	૭૦	૬૦
૯૯	૮૯	૭૯	૬૯	૫૯
૯૮	૮૮	૭૮	૬૮	૫૮
૯૭	૮૭	૭૭	૬૭	૫૭
૯૬	૮૬	૭૬	૬૬	૫૬
૯૫	૮૫	૭૫	૬૫	૫૫
૯૪	૮૪	૭૪	૬૪	૫૪
૯૩	૮૩	૭૩	૬૩	૫૩
૯૨	૮૨	૭૨	૬૨	૫૨
૯૧	૮૧	૭૧	૬૧	૫૧

૫૦	૪૦	૩૦	૨૦	૧૦
૪૯	૩૯	૨૯	૧૯	૯
૪૮	૩૮	૨૮	૧૮	૮
૪૭	૩૭	૨૭	૧૭	૭
૪૬	૩૬	૨૬	૧૬	૬
૪૫	૩૫	૨૫	૧૫	૫
૪૪	૩૪	૨૪	૧૪	૪
૪૩	૩૩	૨૩	૧૩	૩
૪૨	૩૨	૨૨	૧૨	૨
૪૧	૩૧	૨૧	૧૧	૧

(સવળા) ચઢતા એકી અંક. ૯૯ સુધી

સૂચના-એક ને બે ત્રણ, ત્રણ ને બે પાચ, એ મુજબ એકી અંકમા બબ્બે ઉમેરાવી આ કોઠા ઉપજાવી કઢાવવા

૧	૨૧	૪૧	૬૧	૮૧
૩	૨૩	૪૩	૬૩	૮૩
૫	૨૫	૪૫	૬૫	૮૫
૭	૨૭	૪૭	૬૭	૮૭
૯	૨૯	૪૯	૬૯	૮૯
૧૧	૩૧	૫૧	૭૧	૯૧
૧૩	૩૩	૫૩	૭૩	૯૩
૧૫	૩૫	૫૫	૭૫	૯૫
૧૭	૩૭	૫૭	૭૭	૯૭
૧૯	૩૯	૫૯	૭૯	૯૯

(સવળા) ચઢતા બેકી અંક ૧૦૦ સુધી

સૂચના-બે ને બે ચાર, ચાર ને બે છ, એ મુજબ બેકી અંકમા બબ્બે ઉમેરાવી ઉપજાવી કઢાવવા

૨	૨૨	૪૨	૬૨	૮૨
૪	૨૪	૪૪	૬૪	૮૪
૬	૨૬	૪૬	૬૬	૮૬
૮	૨૮	૪૮	૬૮	૮૮
૧૦	૩૦	૫૦	૭૦	૯૦
૧૨	૩૨	૫૨	૭૨	૯૨
૧૪	૩૪	૫૪	૭૪	૯૪
૧૬	૩૬	૫૬	૭૬	૯૬
૧૮	૩૮	૫૮	૭૮	૯૮
૨૦	૪૦	૬૦	૮૦	૧૦૦

ટીપઃ—ઉપર મુજબ શીખવવાથી સો સુધીના કોઇ પણ સંખ્યામાં બે સહેલાઇથી ઉમેરી શકશે.

(અવળા) ઉતરતા એકી અંક ૯૯ થી ૧ સુધી

સૂચના-૯૯ માથી ૨ જાય તો ૯૭, ૯૭માથી બે જાય તો ૯૫ એ મુજબ એકી અંકમાથી બબ્બે બાદ કરાવી આ કોઠા ઉપજાવી કઢાવવા

૯૯	૭૯	૫૯	૩૯	૧૯
૯૭	૭૭	૫૭	૩૭	૧૭
૯૫	૭૫	૫૫	૩૫	૧૫
૯૩	૭૩	૫૩	૩૩	૧૩
૯૧	૭૧	૫૧	૩૧	૧૧
૮૯	૬૯	૪૯	૨૯	૯
૮૭	૬૭	૪૭	૨૭	૭
૮૫	૬૫	૪૫	૨૫	૫
૮૩	૬૩	૪૩	૨૩	૩
૮૧	૬૧	૪૧	૨૧	૧

(અવળા) ઉતરતા બેકી અંક ૧૦૦ થી ૨ સુધી

સૂચનાઃ-૧૦૦માથી ૨ જાય તો ૯૮, ૯૮ માથી બે જાય તો ૯૬, ૯૬ માથી બે જાય તો ૯૪ એ મુજબ બેકી અંકમાથી બબ્બે બાદ કરાવી આ કોઠા ઉપજાવી કઢાવવા

૧૦૦	૮૦	૬૦	૪૦	૨૦
[illegible]	૭૮	૫૮	૩૮	૧૮
૯૬	૭૬	૫૬	૩૬	૧૬
૯૪	૭૪	૫૪	૩૪	૧૪
૯૨	૭૨	૫૨	૩૨	૧૨
૯૦	૭૦	૫૦	૩૦	૧૦
૮૮	૬૮	૪૮	૨૮	૮
૮૬	૬૬	૪૬	૨૬	૬
૮૪	૬૪	૪૪	૨૪	૪
૮૨	૬૨	૪૨	૨૨	૨

ટીપઃ—ઉપર મુજબ શીખવવાથી સો સુધીની કોઇ પણ સંખ્યામાંથી બે સહેલાઇથી બાદ કરી શકશે

સરવાળાના કોઠા.

એક ને એક બે; એક ને બે ત્રણ; એક ને ત્રણ ચા , એક ને ચાર પાચ

૧ ને ૧ = ૨	૧ ને ૨ = ૩	૧ ને ૩ = ૪	૧ ને ૪ = ૫
૨ ને ૧ = ૩	૨ ને ૨ = ૪	૨ ને ૩ = ૫	૨ ને ૪ = ૬
૩ ને ૧ = ૪	૩ ને ૨ = ૫	૩ ને ૩ = ૬	૩ ને ૪ = ૭
૪ ને ૧ = ૫	૪ ને ૨ = ૬	૪ ને ૩ = ૭	૪ ને ૪ = ૮
૫ ને ૧ = ૬	૫ ને ૨ = ૭	૫ ને ૩ = ૮	૫ ને ૪ = ૯
૬ ને ૧ = ૭	૬ ને ૨ = ૮	૬ ને ૩ = ૯	૬ ને ૪ =૧૦
૭ ને ૧ = ૮	૭ ને ૨ = ૯	૭ ને ૩ =૧૦	૭ ને ૪ =૧૧
૮ ને ૧ = ૯	૮ ને ૨ =૧૦	૮ ને ૩ =૧૧	૮ ને ૪ =૧૨
૯ ને ૧ =૧૦	૯ ને ૨ =૧૧	૯ ને ૩ =૧૨	૯ ને ૪ =૧૩
૧૦ ને ૧ =૧૧	૧૦ ને ૨ =૧૨	૧૦ ને ૩ =૧૩	૧૦ ને ૪ =૧૪

૧ ને ૫ = ૬	૧ ને ૬ = ૭	૧ ને ૭ = ૮
૨ ને ૫ = ૭	૨ ને ૬ = ૮	૨ ને ૭ = ૯
૩ ને ૫ = ૮	૩ ને ૬ = ૯	૩ ને ૭ = ૧૦
૪ ને ૫ = ૯	૪ ને ૬ = ૧૦	૪ ને ૭ = ૧૧
૫ ને ૫ = ૧૦	૫ ને ૬ = ૧૧	૫ ને ૭ = ૧૨
૬ ને ૫ = ૧૧	૬ ને ૬ = ૧૨	૬ ને ૭ = ૧૩
૭ ને ૫ = ૧૨	૭ ને ૬ = ૧૩	૭ ને ૭ = ૧૪
૮ ને ૫ = ૧૩	૮ ને ૬ = ૧૪	૮ ને ૭ = ૧૫
૯ ને ૫ = ૧૪	૯ ને ૬ = ૧૫	૯ ને ૭ = ૧૬
૧૦ ને ૫ = ૧૫	૧૦ ને ૬ = ૧૬	૧૦ ને ૭ = ૧૭

૧ ને ૮ = ૯	૧ ને ૯ = ૧૦	૧ ને ૧૦ = ૧૧
૨ ને ૮ = ૧૦	૨ ને ૯ = ૧૧	૨ ને ૧૦ = ૧૨
૩ ને ૮ = ૧૧	૩ ને ૯ = ૧૨	૩ ને ૧૦ = ૧૩
૪ ને ૮ = ૧૨	૪ ને ૯ = ૧૩	૪ ને ૧૦ = ૧૪
૫ ને ૮ = ૧૩	૫ ને ૯ = ૧૪	૫ ને ૧૦ = ૧૫
૬ ને ૮ = ૧૪	૬ ને ૯ = ૧૫	૬ ને ૧૦ = ૧૬
૭ ને ૮ = ૧૫	૭ ને ૯ = ૧૬	૭ ને ૧૦ = ૧૭
૮ ને ૮ = ૧૬	૮ ને ૯ = ૧૭	૮ ને ૧૦ = ૧૮
૯ ને ૮ = ૧૭	૯ ને ૯ = ૧૮	૯ ને ૧૦ = ૧૯
૧૦ ને ૮ = ૧૮	૧૦ ને ૯ = ૧૯	૧૦ ને ૧૦ = ૨૦

૧ ને ૧= ૨	૨ ને ૧= ૩	૩ ને ૧= ૪	૪ ને ૧= ૫
૧ ને ૨= ૩	૨ ને ૨= ૪	૩ ને ૨= ૫	૪ ને ૨= ૬
૧ ને ૩= ૪	૨ ને ૩= ૫	૩ ને ૩= ૬	૪ ને ૩= ૭
૧ ને ૪= ૫	૨ ને ૪= ૬	૩ ને ૪= ૭	૪ ને ૪= ૮
૧ ને ૫= ૬	૨ ને ૫= ૭	૩ ને ૫= ૮	૪ ને ૫= ૯
૧ ને ૬= ૭	૨ ને ૬= ૮	૩ ને ૬= ૯	૪ ને ૬=૧૦
૧ ને ૭= ૮	૨ ને ૭= ૯	૩ ને ૭=૧૦	૪ ને ૭=૧૧
૧ ને ૮= ૯	૨ ને ૮=૧૦	૩ ને ૮=૧૧	૪ ને ૮=૧૨
૧ ને ૯=૧૦	૨ ને ૯=૧૧	૩ ને ૯=૧૨	૪ ને ૯=૧૩
૧ ને૧૦=૧૧	૨ ને૧૦=૧૨	૩ ને૧૦=૧૩	૪ ને૧૦=૧૪

૫ ને ૧ = ૬	૬ ને ૧ = ૭	૭ ને ૧ = ૮
૫ ને ૨ = ૭	૬ ને ૨ = ૮	૭ ને ૨ = ૯
૫ ને ૩ = ૮	૬ ને ૩ = ૯	૭ ને ૩ = ૧૦
૫ ને ૪ = ૯	૬ ને ૪ = ૧૦	૭ ને ૪ = ૧૧
૫ ને ૫ = ૧૦	૬ ને ૫ = ૧૧	૭ ને ૫ = ૧૨
૫ ને ૬ = ૧૧	૬ ને ૬ = ૧૨	૭ ને ૬ = ૧૩
૫ ને ૭ = ૧૨	૬ ને ૭ = ૧૩	૭ ને ૭ = ૧૪
૫ ને ૮ = ૧૩	૬ ને ૮ = ૧૪	૭ ને ૮ = ૧૫
૫ ને ૯ = ૧૪	૬ ને ૯ = ૧૫	૭ ને ૯ = ૧૬
૫ ને ૧૦ = ૧૫	૬ ને ૧૦ = ૧૬	૭ ને ૧૦ = ૧૭

૮ ને ૧ = ૯	૯ ને ૧ = ૧૦	૧૦ ને ૧ = ૧૧
૮ ને ૨ = ૧૦	૯ ને ૨ = ૧૧	૧૦ ને ૨ = ૧૨
૮ ને ૩ = ૧૧	૯ ને ૩ = ૧૨	૧૦ ને ૩ = ૧૩
૮ ને ૪ = ૧૨	૯ ને ૪ = ૧૩	૧૦ ને ૪ = ૧૪
૮ ને ૫ = ૧૩	૯ ને ૫ = ૧૪	૧૦ ને ૫ = ૧૫
૮ ને ૬ = ૧૪	૯ ને ૬ = ૧૫	૧૦ ને ૬ = ૧૬
૮ ને ૭ = ૧૫	૯ ને ૭ = ૧૬	૧૦ ને ૭ = ૧૭
૮ ને ૮ = ૧૬	૯ ને ૮ = ૧૭	૧૦ ને ૮ = ૧૮
૮ ને ૯ = ૧૭	૯ ને ૯ = ૧૮	૧૦ ને ૯ = ૧૯
૮ ને ૧૦ = ૧૮	૯ ને ૧૦ = ૧૯	૧૦ ને ૧૦ = ૨૦

બાદબાકીના કોઠા.

૧-૧= ૦	૨-૨= ૦	૩-૩= ૦	૪-૪= ૦
૨-૧= ૧	૩-૨= ૧	૪-૩= ૧	૫-૪= ૧
૩-૧= ૨	૪-૨= ૨	૫-૩= ૨	૬-૪= ૨
૪-૧= ૩	૫-૨= ૩	૬-૩= ૩	૭-૪= ૩
૫-૧= ૪	૬-૨= ૪	૭-૩= ૪	૮-૪= ૪
૬-૧= ૫	૭-૨= ૫	૮-૩= ૫	૯-૪= ૫
૭-૧= ૬	૮-૨= ૬	૯-૩= ૬	૧૦-૪= ૬
૮-૧= ૭	૯-૨= ૭	૧૦-૩= ૭	૧૧-૪= ૭
૯-૧= ૮	૧૦-૨= ૮	૧૧-૩= ૮	૧૨-૪= ૮
૧૦-૧= ૯	૧૧-૨= ૯	૧૨-૩= ૯	૧૩-૪= ૯
૧૧-૧=૧૦	૧૨-૨=૧૦	૧૩-૩=૧૦	૧૪-૪=૧૦

૫ ૫ = ૦	૬ - ૬ = ૦	૭ - ૭ = ૦
૬ - ૫ = ૧	૭ - ૬ = ૧	૮ - ૭ = ૧
૭ - ૫ = ૨	૮ - ૬ = ૨	૯ - ૭ = ૨
૮ - ૫ = ૩	૯ - ૬ = ૩	૧૦ - ૭ = ૩
૯ - ૫ = ૪	૧૦ - ૬ = ૪	૧૧ - ૭ = ૪
૧૦ - ૫ = ૫	૧૧ - ૬ = ૫	૧૨ - ૭ = ૫
૧૧ - ૫ = ૬	૧૨ - ૬ = ૬	૧૩ - ૭ = ૬
૧૨ - ૫ = ૭	૧૩ - ૬ = ૭	૧૪ - ૭ = ૭
૧૩ - ૫ = ૮	૧૪ - ૬ = ૮	૧૫ - ૭ = ૮
૧૪ - ૫ = ૯	૧૫ - ૬ = ૯	૧૬ - ૭ = ૯
૧૫ ૫ = ૧૦	૧૬ - ૬ = ૧૦	૧૭ - ૭ = ૧૦

૮ - ૮ = ૦	૯ - ૯ = ૦	૧૦ -૧૦ = ૦
૯ - ૮ = ૧	૧૦ - ૯ = ૧	૧૧ -૧૦ = ૧
૧૦ - ૮ = ૨	૧૧ - ૯ = ૨	૧૨ -૧૦ = ૨
૧૧ - ૮ = ૩	૧૨ - ૯ : ૩	૧૩ -૧૦ = ૩
૧૨ - ૮ = ૪	૧૩ - ૯ = ૪	૧૪ -૧૦ = ૪
૧૩ - ૮ = ૫	૧૪ - ૯ = ૫	૧૫ -૧૦ = ૫
૧૪ - ૮ = ૬	૧૫ - ૯ = ૬	૧૬ -૧૦ = ૬
૧૫ - ૮ = ૭	૧૬ - ૯ = ૭	૧૭ -૧૦ = ૭
૧૬ - ૮ = ૮	૧૭ - ૯ = ૮	૧૮ -૧૦ = ૮
૧૭ - ૮ = ૯	૧૮ - ૯ = ૯	૧૯ -૧૦ = ૯
૧૮ - ૮ = ૧૦	૧૯ - ૯ = ૧૦	૨૦ -૧૦ = ૧૦

બાદબાકીના કોઠા. (એકથી દશ સુધી બાદ કરવાના)

૧ - ૧ = ૦	૨ - ૧ = ૧	૩ - ૧ = ૨	૪ - ૧ = ૩
૨ - ૨ = ૦	૩ - ૨ = ૧	૪ - ૨ = ૨	૫ - ૨ = ૩
૩ - ૩ = ૦	૪ - ૩ = ૧	૫ - ૩ = ૨	૬ - ૩ = ૩
૪ - ૪ = ૦	૫ - ૪ = ૧	૬ - ૪ = ૨	૭ - ૪ = ૩
૫ - ૫ = ૦	૬ - ૫ = ૧	૭ - ૫ = ૨	૮ - ૫ = ૩
૬ - ૬ = ૦	૭ - ૬ = ૧	૮ - ૬ = ૨	૯ - ૬ = ૩
૭ - ૭ = ૦	૮ - ૭ = ૧	૯ - ૭ = ૨	૧૦ - ૭ = ૩
૮ - ૮ = ૦	૯ - ૮ = ૧	૧૦ - ૮ = ૨	૧૧ - ૮ = ૩
૯ - ૯ = ૦	૧૦ - ૯ = ૧	૧૧ - ૯ = ૨	૧૨ - ૯ = ૩
૧૦ - ૧૦ = ૦	૧૧ - ૧૦ = ૧	૧૨ - ૧૦ = ૨	૧૩ - ૧૦ = ૩

૫ - ૧ = ૪	૬ - ૧ = ૫	૭ - ૧ = ૬
૬ - ૨ = ૪	૭ - ૨ = ૫	૮ - ૨ = ૬
૭ - ૩ = ૪	૮ - ૩ = ૫	૯ - ૩ = ૬
૮ - ૪ = ૪	૯ - ૪ = ૫	૧૦ - ૪ = ૬
૯ - ૫ = ૪	૧૦ - ૫ = ૫	૧૧ - ૫ = ૬
૧૦ - ૬ = ૪	૧૧ - ૬ = ૫	૧૨ - ૬ = ૬
૧૧ - ૭ = ૪	૧૨ - ૭ = ૫	૧૩ - ૭ = ૬
૧૨ - ૮ = ૪	૧૩ - ૮ = ૫	૧૪ - ૮ = ૬
૧૩ - ૯ = ૪	૧૪ - ૯ = ૫	૧૫ - ૯ = ૬
૧૪ - ૧૦ = ૪	૧૫ - ૧૦ = ૫	૧૬ - ૧૦ = ૬

૮ - ૧ = ૭	૯ - ૧ = ૮	૧૦ - ૧ = ૯	૧૧ - ૧ = ૧૦
૯ - ૨ = ૭	૧૦ - ૨ = ૮	૧૧ - ૨ = ૯	૧૨ - ૨ = ૧૦
૧૦ - ૩ = ૭	૧૧ - ૩ = ૮	૧૨ - ૩ = ૯	૧૩ - ૩ = ૧૦
૧૧ - ૪ = ૭	૧૨ - ૪ = ૮	૧૩ - ૪ = ૯	૧૪ - ૪ = ૧૦
૧૨ - ૫ = ૭	૧૩ - ૫ = ૮	૧૪ - ૫ = ૯	૧૫ - ૫ = ૧૦
૧૩ - ૬ = ૭	૧૪ - ૬ = ૮	૧૫ - ૬ = ૯	૧૬ - ૬ = ૧૦
૧૪ - ૭ = ૭	૧૫ - ૭ = ૮	૧૬ - ૭ = ૯	૧૭ - ૭ = ૧૦
૧૫ - ૮ = ૭	૧૬ - ૮ = ૮	૧૭ - ૮ = ૯	૧૮ - ૮ = ૧૦
૧૬ - ૯ = ૭	૧૭ - ૯ = ૮	૧૮ - ૯ = ૯	૧૯ - ૯ = ૧૦
૧૭ - ૧૦ = ૭	૧૮ - ૧૦ = ૮	૧૯ - ૧૦ = ૯	૨૦ - ૧૦ = ૧૦

૧ ×	૧ =	૧	૧ ×	૨ =	૨	૧ ×	૩ =	૩	૧ ×	૪ =	૪
૨	૧	૨	૨	૨	૪	૨	૩	૬	૨	૪	૮
૩	૧	૩	૩	૨	૬	૩	૩	૯	૩	૪	૧૨
૪	૧	૪	૪	૨	૮	૪	૩	૧૨	૪	૪	૧૬
૫	૧	૫	૫	૨	૧૦	૫	૩	૧૫	૫	૪	૨૦
	૧	૬	૬	૨	૧૨	૬	૩	૧૮	૬	૪	૨૪
૭	૧	૭	૭	૨	૧૪	૭	૩	૨૧	૭	૪	૨૮
૮	૧	૮	૮	૨	૧૬	૮	૩	૨૪	૮	૪	૩૨
૯	૧	૯	૯	૨	૧૮	૯	૩	૨૭	૯	૪	૩૬
૧૦	૧	૧૦	૧૦	૨	૨૦	૧૦	૩	૩૦	૧૦	૪	૪૦

૧ ×	૫ =	૫	૧ ×	૬ =	૬	૧ ×	૭ =	૭
૨	૫	૧૦	૨	૬	૧૨	૨	૭	૧૪
૩	૫	૧૫	૩	૬	૧૮	૩	૭	૨૧
૪	૫	૨૦	૪	૬	૨૪	૪	૭	૨૮
૫	૫	૨૫	૫	૬	૩૦	૫	૭	૩૫
૬	૫	૩૦	૬	૬	૩૬	૬	૭	૪૨
૭	૫	૩૫	૭	૬	૪૨	૭	૭	૪૯
૮	૫	૪૦	૮	૬	૪૮	૮	૭	૫૬
૯	૫	૪૫	૯	૬	૫૪	૯	૭	૬૩
૧૦	૫	૫૦	૧૦	૬	૬૦	૧૦	૭	૭૦

૧ ×	૮ =	૮	૧ ×	૯ =	૯	૧ ×	૧૦ =	૧૦
૨	૮	૧૬	૨	૯	૧૮	૨	૧૦	૨૦
૩	૮	૨૪	૩	૯	૨૭	૩	૧૦	૩૦
૪	૮	૩૨	૪	૯	૩૬	૪	૧૦	૪૦
૫	૮	૪૦	૫	૯	૪૫	૫	૧૦	૫૦
૬	૮	૪૮	૬	૯	૫૪	૬	૧૦	૬૦
૭	૮	૫૬	૭	૯	૬૩	૭	૧૦	૭૦
૮	૮	૬૪	૮	૯	૭૨	૮	૧૦	૮૦
૯	૮	૭૨	૯	૯	૮૧	૯	૧૦	૯૦
૧૦	૮	૮૦	૧૦	૯	૯૦	૧૦	૧૦	૧૦૦

૧ ×	૧ =	૧	૨ ×	૧ =	૨	૩ ×	૧ =	૩	૪ ×	૧ =	૪
૧	૨	૨	૨	૨	૪	૩	૨	૬	૪	૨	૮
૧	૩	૩	૨	૩	૬	૩	૩	૯	૪	૩	૧૨
૧	૪	૪	૨	૪	૮	૩	૪	૧૨	૪	૪	૧૬
૧	૫	૫	૨	૫	૧૦	૩	૫	૧૫	૪	૫	૨૦
૧	૬	૬	૨	૬	૧૨	૩	૬	૧૮	૪	૬	૨૪
૧	૭	૭	૨	૭	૧૪	૩	૭	૨૧	૪	૭	૨૮
૧	૮	૮	૨	૮	૧૬	૩	૮	૨૪	૪	૮	૩૨
૧	૯	૯	૨	૯	૧૮	૩	૯	૨૭	૪	૯	૩૬
૧	૧૦	૧૦	૨	૧૦	૨૦	૩	૧૦	૩૦	૪	૧૦	૪૦

૫ ×	૧ =	૫	૬ ×	૧ =	૬	૭ ×	૧ =	૭
૫	૨	૧૦	૬	૨	૧૨	૭	૨	૧૪
૫	૩	૧૫	૬	૩	૧૮	૭	૩	૨૧
૫	૪	૨૦	૬	૪	૨૪	૭	૪	૨૮
૫	૫	૨૫	૬	૫	૩૦	૭	૫	૩૫
૫	૬	૩૦	૬	૬	૩૬	૭	૬	૪૨
૫	૭	૩૫	૬	૭	૪૨	૭	૭	૪૯
૫	૮	૪૦	૬	૮	૪૮	૭	૮	૫૬
૫	૯	૪૫	૬	૯	૫૪	૭	૯	૬૩
૫	૧૦	૫૦	૬	૧૦	૬૦	૭	૧૦	૭૦

૮ ×	૧ =	૮	૯ ×	૧ =	૯	૧૦ ×	૧ =	૧૦
૮	૨	૧૬	૯	૨	૧૮	૧૦	૨	૨૦
૮	૩	૨૪	૯	૩	૨૭	૧૦	૩	૩૦
૮	૪	૩૨	૯	૪	૩૬	૧૦	૪	૪૦
૮	૫	૪૦	૯	૫	૪૫	૧૦	૫	૫૦
૮	૬	૪૮	૯	૬	૫૪	૧૦	૬	૬૦
૮	૭	૫૬	૯	૭	૬૩	૧૦	૭	૭૦
૮	૮	૬૪	૯	૮	૭૨	૧૦	૮	૮૦
૮	૯	૭૨	૯	૯	૮૧	૧૦	૯	૯૦
૮	૧૦	૮૦	૯	૧૦	૯૦	૧૦	૧૦	૧૦૦

સૂચના—જેટલી વાર એક લઇએ તેટલા આવે એ પ્રત્યક્ષ વસ્તુઓથી સમજાવવુ, અને પછી એકાનો કોઠો તેમની પાસ ઉપજાવી કઢાવવો. જેમકે એક વખત એક લઇએ તો એક થાય બે વખત એક લઇએ તો બે થાય

દુનો કોઠો બબ્બે ઉમેરાવી, ત્રીનો ત્રણ ત્રણ ઉમેરાવી છોકરાઓ પાસે ઉપજાવી કઢાવવો. એજ મુજબ ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯ના કોઠાઓ ઉપજાવી કઢાવવા.

દાનનો કોઠો દશકની પરોવેલી હારો ઉપજાવી કઢાવવો

પલાખી સવળી તથા અવળી પણ મોઢે કરાવવી જેવી ૪+૨, ૧૦+૨, ૧૬+૨, ૧૮+૩, ૨૭+૩, ૯+૯, ૧૮-૯, ૪૫-૯, વગેરે આંકના સંબંધના સરવાળા બાદબાકી મોઢે સહેલાઇથી કહી શકશે. જેમકે ૩૬+૯ છત્રીસમા ૪ વખત નવ છે એમા ૧ વાર નવ ઉમેરવાથી પાચ વાર નવ એટલે ૪૫ થાય છે ૪૨—૭ બેતાળીસમા ૬ વાર સાત છે તેમાથી ૧ વાર સાત બાદ કરવાથી ૫ વાર સાત રહેશે એટલે ૩૫ જવાબ

ક ખ ગ ઘ ઙ ચ છ જ ઝ
ઞ ટ ઠ ડ ઢ ણ ત થ દ ધ
ન પ ફ બ ભ મ ય ર લ
વ શ ષ સ હ ળ ક્ષ જ્ઞ

—। મુખગણિતનું શ્રેષ્ઠ પુસ્તક કયું ? ।—

—। "મુખગણિત શિક્ષક" સાબિતી શું ? વાંચો

શ્રીયુત નાનચંદ જશરાજ વખારીઆ

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળ વગેરેના કર્તા લ
કે: "મેં આપના બધાં મુખગણિતો (મુખગણિત શિક્ષ
વાંચ્યાં છે, તેમજ મારી પાસે ઈતર મુખગણિતો ઘણાં
તે બધાંનો અનુભવ લેતાં નિસ્પૃહતાથી લખુ તા
આપનાં મુખગણિતો પહેલે નંબરે આવે છે. એમ લ
તો તે કેવળ વાજબી છે"

"મુખગણિત શિક્ષક" ભાગ ૧ થી ૬.

બાળવર્ગ	રૂ ૦-૧-૦	ત્રીજા ધો.	રૂ. ૦-૧-૯
પહેલા ધો	રૂ ૦-૧-૩	ચોથા ધો	રૂ ૦-૨-૦
બીજા ધો	રૂ. ૦-૧-૬	પાચમા ધો.	રૂ. ૦-૨-૩

ગ્રામ્યશાળાના ત્રીજા ધોરણનો બે આના

☞ સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો "ભૂગોળ શિક્ષક" બે આના.

☞ સુરત જિલ્લાનો નકશો. ત્રણ આના.

સુરત જિલ્લાનો "ભૂગોળ શિક્ષક" સવા આનો.

ગુજરાતની સામાન્યભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા દોઢ આના.

કર્તા—છગનલાલ મોતી[illegible] શાહ. શાહપોર—સુરત